

Seminarium bibliotek Polbit

„E-learning jako alternatywna forma szkolenia użytkowników bibliotek”

BG Politechniki Warszawskiej 18-19.03.2010 r.

Koncepcje i standardy kształcenia użytkowników bibliotek akademickich

Lidia Derfert-Wolf

Biblioteka Główna Uniwersytetu
Technologiczno-Przyrodniczego w
Bydgoszczy

Plan prezentacji

- Pojęcie „umiejętności informacyjne” (*information literacy*)
- Modele i standardy kształcenia UI
- Treści kursów
- Przydatne serwisy

Umiejętności informacyjne - pojęcie

- *Information literacy* (**umiejętności informacyjne**) ⇔ wiedza o tym, kiedy i dlaczego potrzebna jest informacja, gdzie i jak ją znaleźć i jak ocenić oraz jak efektywnie i zgodnie z etyką wykorzystać i zaprezentować
- definicje *information literacy*
  - traktują zdobywanie umiejętności informacyjnych jako proces/cykl, który przyczynia się do skutecznego i właściwego wykorzystania informacji i jest związany z krytycznym myśleniem
  - uznają, że umiejętności informacyjne są niezbędne w kształceniu podstawowym i ustawicznym
  - uznają, że umiejętności informacyjne umożliwiają wszystkim bycie aktywnymi obywatelami społeczeństwa informacyjnego

Umiejętności informacyjne - pojęcie

Stowarzyszenie Bibliotek Akademickich i Naukowych ACRL

- umiejętności korzystania z informacji stanowią podstawę do uczenia się przez całe życie i są wspólne dla wszystkich dyscyplin naukowych i poziomów edukacji
- osoba wykształcona w zakresie IL potrafi:
  - określić zakres potrzebnej informacji
  - efektywnie uzyskać potrzebne informacje
  - krytycznie ocenić informacje i jej źródła
  - włączyć wybrane informacje do podstaw swojej wiedzy
  - efektywnie wykorzystać informacje do osiągnięcia określonego celu
  - zrozumieć ekonomiczne, prawne i społeczne problemy związane z wykorzystaniem informacji
  - pozyskiwać i wykorzystywać informacje etycznie i zgodnie z prawem

Umiejętności informacyjne - pojęcie

- 2005 - Proklamacja Aleksandryjska – UNESCO, IFLA, NFIL
- IL umożliwia ludziom wszystkich zawodów i ze wszystkich środowisk efektywnie szukać, oceniać, wykorzystywać i tworzyć informacje w celu osiągnięcia swoich celów osobistych, społecznych, zawodowych i edukacyjnych
- jest to podstawowe prawo człowieka w świecie cyfrowym i promuje społeczną integrację wszystkich narodów
- *Information literacy*:
  - obejmuje umiejętności rozpoznawania potrzeb informacyjnych, lokalizowania, oceny, zastosowania i tworzenia informacji w kontekście kulturowym i społecznym
  - ma zasadnicze znaczenie dla przewagi konkurencyjnej osób, przedsiębiorstw, regionów i narodów
  - stanowi klucz do skutecznego dostępu, wykorzystania i tworzenia treści w celu wsparcia rozwoju gospodarczego, edukacji, ochrony zdrowia i usług, oraz wszelkich innych aspektów życia współczesnych społeczeństw
  - wykracza poza obecne technologie obejmując uczenie się, krytyczne myślenie i umiejętności interpretacyjne, bez względu na przynależność do określonego środowiska zawodowego czy społeczeństwa

Information literacy - terminy

IT skills

information competence skills

alfabetyzacja informacyjna

information handling

information problem solving

alfabetyzm informacyjny

ICT skills

IL skills

information competence

kompetencje informacyjne

ICT literacy

e-literacy

information skills

umiejętności informacyjne

infoliteracy

media literacy

digital literacy

bibliographic instructions

umiejętności posługiwania się informacją

library orientation

library instructions

biegłość w użytkowaniu informacji

user education

edukacja medialna

świadomość informacyjna

technologie informacyjne

sprawne korzystanie z informacji

sprawność informacyjna

umiejętność korzystania z informacji

szkolenie biblioteczne

przysposobienie biblioteczne

Kształcenie IL - modele, standardy

- Big6 Skills (M.B. Eisenberg i R.E. Berkowitz 1990)
- „Siedem aspektów *information literacy*” (C. S. Bruce 1997)
- Information Literacy Standards for Student Learning (1998)
- Seven Pillars of Information Literacy (SCONUL 1999)
- Information Literacy Competency Standards for Higher Education (ACRL 2000)
- Australian and New Zealand Information Literacy Framework (2004)
- model CILIP (2004)
- *information literacy life cycle* wg UNESCO (2008)
- standardy ACRL dla nauk ścisłych i technicznych, dla antropologii i socjologii
- standardy w zakresie edukacji użytkowników polskich bibliotek medycznych (2006)

Model CILIP (UK)

- zrozumienie potrzeb – dlaczego i jaka informacja jest potrzebna; umiejętność sformułowania problemu
- znajomość zasobów – określenie jakie gdzie i w jaki sposób dostępne są zasoby, rodzaje, różnice
- znajomość procesu poszukiwania informacji – skuteczne wyszukiwanie
- zrozumienie potrzeby oceny rezultatów wyszukiwania – znajomość kryteriów oceny i „pułapek sieci”
- znajomość metod opracowania/dalszego wykorzystania rezultatów – analiza informacji, prezentowanie wyników
- znajomość odpowiedzialnego i etycznego korzystania z informacji – problemy prawa autorskiego, ochrony danych
- znajomość zarządzania informacją i dzielenia się nową wiedzą z innymi

Model CILIP (UK)

- zestaw umiejętności wg CILIP został bardzo szczegółowo skomentowany w każdym punkcie
- uwagi - poparte konkretnymi rozwiązaniami - są cennymi wskazówkami przy planowaniu zajęć dydaktycznych czy kursów, np. „znajomość zarządzania informacją i dzielenia się nową wiedzą z innymi” opisano jako umiejętności:
  - analiza i synteza wyników wyszukiwania
  - organizacja przechowywania zasobów do własnych celów i prezentowanie ich innym w odpowiedniej formie
  - znajomość różnych form przekazu informacji i sposobów pracy, w tym pracy w grupach (serwisy społecznościowe)
  - znajomość stylów pisania i cytowania

Standardy ACRL

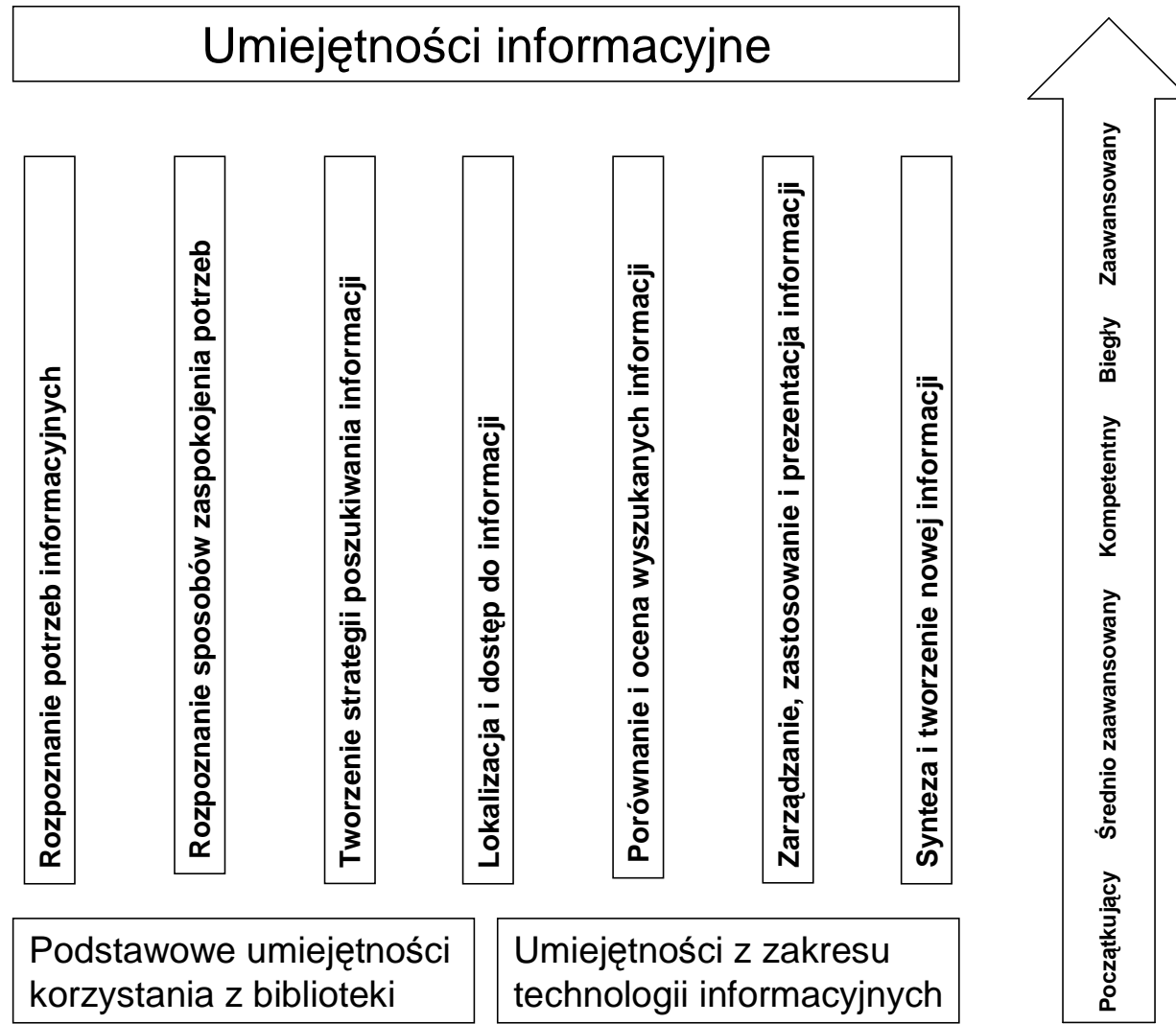
Student posiadający umiejętności informacyjne:

- określa istotę i zakres potrzebnej informacji
- skutecznie i sprawnie uzyskuje potrzebne informacje
- krytycznie ocenia informację i jej źródła oraz włącza wyselekcjonowane informacje do swego zasobu wiedzy i systemu wartości
- efektywnie wykorzystuje informacje do osiągnięcia określonego celu, zarówno indywidualnie, jak i w grupie
- rozumie ekonomiczne, prawne i społeczne problemy związane z wykorzystaniem informacji oraz zdobywa i wykorzystuje informacje w sposób etyczny i zgodnie z prawem

Standardy ACRL

- 5 standardów
- 22 wskaźniki
- ponad 100 oczekiwanych rezultatów kształcenia
- przykład: **standard** "student uzyskuje potrzebne informacje w sposób efektywny i sprawny"
  - **wskaźnik** „student tworzy i stosuje w praktyce skuteczną strategię wyszukiwawczą”
  - **rezultaty:**
    - określa słowa kluczowe, synonimy i terminy pokrewne dla potrzebnej informacji
    - wybiera odpowiednie terminy z kontrolowanych słowników odpowiednich dla danej dyscypliny lub źródła informacji
    - tworzy strategię wyszukiwawczą z użyciem odpowiednich komend

SCONUL - Siedem filarów IL

Model Big6 Skills

1. Zdefiniowanie zadania
  - określenie problemu informacyjnego
  - określenie potrzeb informacyjnych
2. Strategie wyszukiwania informacji
  - rozważenie wszystkich możliwych źródeł informacji
  - wybór najwłaściwszego źródła
3. Lokalizacja i dostęp
  - lokalizacja źródła
  - wyszukanie informacji ze źródeł
4. Wykorzystanie informacji
  - praca ze źródłem (czytanie, słuchanie, oglądanie, itp.)
  - uzyskanie odpowiednich informacji
5. Synteza
  - uporządkowanie informacji z różnych źródeł
  - prezentowanie informacji
6. Ocena
  - ocena całego procesu (sprawność)
  - ocena nowo wytworzonej informacji (skuteczność)

Standardy w zakresie edukacji użytkowników polskich bibliotek medycznych

- użytkownik zna swoje potrzeby w zakresie korzystania z informacji medycznej i umie je sprecyzować
- użytkownik biblioteki medycznej umie dotrzeć do potrzebnej informacji i ją pozyskać
- użytkownik biblioteki medycznej krytycznie ocenia uzyskane informacje
- użytkownik biblioteki medycznej wykorzystuje wyselekcjonowane informacje do tworzenia i upowszechniania nowej wiedzy

http://www.ebib.info/publikacje/matkonf/25kpbm/grygorowicz_kraszewska_1.php

START!

1. Rozpoznanie potrzeb, plan poszukiwania

2. Wybór odpowiednich źródeł

3. Przygotowanie strategii wyszukiwania

4. Wyszukiwanie

5. Selekcja i ocena informacji

6. Wykorzystanie informacji; cytowanie

7. Utrwalenie; dzielenie się wiedzą

Role i zadania bibliotekarzy

- prowadzenie zajęć, instruktaży indywidualnych, opracowywanie materiałów szkoleniowych
- tworzenie przewodników tradycyjnych i elektronicznych
- promocja koncepcji *information literacy*
- szkolenie bibliotekarzy w zakresie metod nauczania i nowoczesnych technologii
- szkolenia nauczycieli akademickich – prezentacje źródeł informacji i metod ich wykorzystania
- adaptacja lub opracowanie standardów we współpracy z komisjami akredytacyjnymi
- formowanie partnerstwa pomiędzy bibliotekarzami i nauczycielami

**Standards for Proficiencies for
Instruction Librarians and Coordinators:
A Practical Guide**

Organization of the Proficiencies

The proficiencies are organized alphabetically into the following 12 categories:

1. Administrative skills
2. Assessment and evaluation skills
3. Communication skills
4. Curriculum knowledge
5. Information literacy integration skills
6. Instructional design skills
7. Leadership skills
8. Planning skills
9. Presentation skills
10. Promotion skills
11. Subject expertise
12. Teaching skills

Each category contains core skills for instruction librarians and many categories contain additional skills for instruction coordinators. The standards define 41 core proficiencies for instruction librarians and 28 additional proficiencies for instruction coordinators.

Programy kształcenia UI w szkolnictwie wyższym

- autonomiczne zajęcia/kursy/przedmioty niezależne od treści programowych na danym kierunku, prowadzone przez bibliotekarzy
- zintegrowane z określonym przedmiotem - kursy opracowane i prowadzone we współpracy bibliotekarzy i nauczycieli
- kształcenie UI z nastawieniem na treści programowe na danym kierunku - włączane do programu zajęć, prowadzone we współpracy bibliotekarzy i nauczycieli
- w Polsce - przedmiot „technologie informacyjne” (30 godzin) – kto realizuje???????
- udział bibliotek/bibliotekarzy w Polsce – bardzo zróżnicowany!

Treści kursów UI

- oparte na modelach i standardach
- podstawy do odpowiedzi na pytanie "gdzie i jak szukać informacji oraz jak ją ocenić i wykorzystać?"
- niektóre ograniczają się do informacji sieciowej
- na wstępie dokładne instrukcje "jak zadawać pytania,, - wyjaśnianie, jak ważny jest początkowy etap formułowania potrzeb informacyjnych (określenie terminów wyszukiwawczych)
- szczegółowe wyjaśnienia typów dokumentów, kryteriów oceny informacji, cytowania materiałów źródłowych, praw autorskich . . .
- treści ilustrowane ciekawymi przykładami
- ćwiczenia, testy i quizy

Przykłady

http://www.kyvl.org/html/tutorial/research/

KYL
KY VIRTUAL
LIBRARY

How to Do Research

Doing Research		Finding Articles		Evaluating Information	
	Finding Books		Searching the Web		Citing Sources

Site Map   Index   Search   Credits

[Find Kentucky Libraries](#) | [KDLA](#) | [CPE](#) | [KYVAE](#) | [EPSB](#) | [KDE](#)
Toll free help: 1-877-588-5288 | [How to Do Research](#) | [Quick Tour](#) | [Search the KYVL Website](#) | [Comments/Suggestions](#) | [KYVL Users' Group](#)

© Kentucky Virtual Library, 1024 Capital Center Dr. Suite 320, Frankfort, KY 40601
Phone: 502-573-1555, Fax: 502-573-1031

Przykłady

The screenshot displays the iSkillZone website interface. At the top left is the UWE Bristol logo and the text "University of the West of England". At the top right are links for "Home", "Search", and "Admin". Below the logo is the "SkillZone Information Literacy" branding. A vertical navigation menu on the left lists various topics, with "Finding journal articles" highlighted. The main content area features a "Welcome" message and a graphic of interlocking puzzle pieces, each labeled with a topic: "Getting Started", "Lost in the library", "Types of information", "Finding Items", "Journal Articles", "Plagiarism", "Referencing", "Evaluating Information", "Information on the net", and "Copyright". At the bottom, there are "Page options" for "Standard contrast" and "Low contrast", and a footer with "Terms & Conditions", "Privacy", and "© 2007 University of the West of England".

Przykłady

Start Here

Instructor's Note

Go to Module:
1 | 2 | 3 | 4
5 | 6 | 7 | 8

Exercise Score Reports

ISST (Required Test)

JMU Libraries
JMU

INFORMATION SEEKING SKILLS
James Madison University Libraries

[Module 1](#) Orientation to JMU Libraries
[Module 2](#) Introduction to Types of Information
[Module 3](#) Searching a Database
[Module 4](#) Understanding Citations
[Module 5](#) Using Internet Sources
[Module 6](#) Evaluating Sources of Information
[Module 7](#) Information Ethics: Citing Sources and Fair Use
[Module 8](#) A Search Strategy for Research Papers and Speeches

[Glossary of terms](#)

Note: **First-year students must pass the ISST by April 23, 2010.**

[About this Program](#)

Send comments to: [Go for the Gold](#)
[James Madison University](#), Harrisonburg, VA

Start Here

Instructor's Note

Go to Module:
1 | 2 | 3 | 4
5 | 6 | 7 | 8

Exercise Score Reports

ISST (Required Test)

JMU Libraries
JMU

Module 2 - Introduction to Types of Information

Defining a Need | **Information Types** | Research Tools | General Subject Guide

Research Tools

By using the following research tools, you can efficiently locate the information you need.

Library Catalogs - Search library catalogs to find books and videos that have been carefully selected and purchased for a library collection. The catalog for JMU Libraries is [LEO](#).

Research Databases & Resources allow you to search for high quality materials that are carefully selected and organized in a way that makes it easy for you to find exactly what you need. The best way to find articles from journals, magazines and newspapers is to search [Research Databases & Resources](#).

Internet Search Engines, like Google, allow you to search the Internet for your topic. You can quickly find items of true value, but they are mixed in with items of little or no value. It can be time consuming to sift, sort, and select before you find something truly useful. Searching [Google Scholar](#) can help narrow results to academic sources.

3 of 4
© James Madison University, Harrisonburg, VA

Przykłady

:: Graduate Information Literacy Module:: | Navigation | Printer Friendly | Credits | Contact

Ruth
Graduate Information
Literacy Skills Guide

Menu

- ▶ Introduction to Information Literacy
- ▼ Unit 1: Research Resource Discovery
  - 1.1 Aim & Objectives and Learning Outcomes
  - 1.2a The Shape of the Literature
  - 1.2b Primary & Secondary Literature
  - 1.3 Conducting a Literature Review
  - 1.4 Literature Resource Formats
  - 1.5 Cancer Research Example
  - 1.6 Searching for information
  - 1.7 Sources of Information
  - 1.8 Search Strategies for optimal retrieval
  - 1.9 Record and annotate your search results
  - 1.10 Self Reflection Activity
  - 1.11 Summary
  - 1.12 External Links
- ▶ Unit 2: Evaluating your Search
- ▶ Unit 3: Tracking down Results
- ▶ Unit 4: Managing your Information
- ▶ Unit 5: Ethics in Using Information
- ▶ Unit 6: Publishing & Disseminating

1.8 Search Strategies (for Optimal Retrieval)

PubMed

ScienceDirect

Web of Knowledge

Other Major Databases

Introduction

This section takes you through actual expert searches, using best practice search techniques for the chosen pilot area of Biomedical Research; Male Breast Cancer.

Having conducted a Literature Review, you can now apply the learned concepts in your search of the three key databases in the pilot area; namely PubMed, ScienceDirect and Web of Knowledge.

For each of these three databases, we have recorded step-by-step screen capture video guides to searching these database for optimal retrieval.

Please note: The links to these video tutorials will open additional browser windows, so your pop-up blocker will need to be disabled if activated.

⏪⏸ ⏩📄 Subtitles

Przykłady

The screenshot shows the TU Delft library website. The header features the TU Delft logo and navigation links for Home, Sitemap, and Contact. A blue navigation bar contains the text 'Delft University of Technology' and 'ENGLISH'. The main content area is titled 'Teachers' Corner' and includes a breadcrumb trail 'TULib > Teachers' corner'. A sidebar on the left lists various library services, with 'Teachers' corner' highlighted. The main text describes the Teachers' Corner and provides information about library courses and Etude. A right sidebar contains 'Ask Your Library' logos, a 'Downloads' section with links to Etude, SafeAssign brochure, and a checklist, and a 'See also' section with links to finding books, journal articles, and how to cite.

TULIB

TU Delft
Delft University of Technology

Home | Sitemap | Contact

ENGLISH

TULib > Teachers' corner

[back](#) [print this page](#)

Teachers' Corner

In the TULib Teachers' Corner, TU Delft teaching staff can find practical information about using library resources in their courses.

Library courses

The library offers a number of custom-made courses to students and scientific staff at TU Delft. We also offer courses to external organisations and companies. Please refer to the [courses section of the library website](#) for more information.

Etude

Assessment questions have been created in [Etude](#) for all TULib modules. Tests can be assembled on demand, using questions from one or more modules. For more information, please contact library@tudelft.nl.

Downloads:

- [Etude](#)
- [SafeAssign brochure \(pdf\)](#)
- [Checklist en instructie voor docer \(dutch only\)\(pdf\)](#)

See also:

- [Finding books](#)
- [Finding journal articles](#)
- [How to cite](#)

Teachers' corner

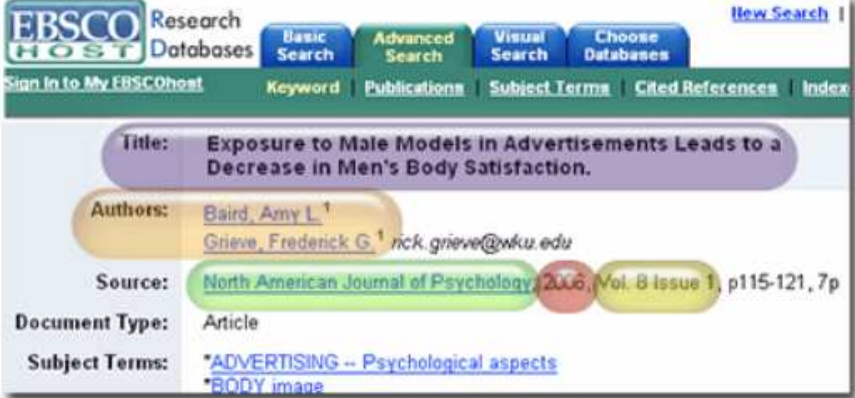
- Availability of resources
- Citation analysis
- Copyright
- Evaluating resources
- Finding books
- Finding journal articles
- How to cite
- Keeping up to date with RSS
- Knowledge centres
- Making a search plan
- Open access publishing
- Patents
- Reading for research
- The Scientific Method
- Social Bookmarking
- Standards
- Using search operators
- Watch a lecture (Collegerama)
- Working with EndNote
- Working with Zotero
- Creating links
- Preventing plagiarism
- Checklist reference list
- Glossary of used terms

Przykłady

investigating   searching   **locating**   evaluating   utilizing   quiz

This is a Citation for a Journal Article.

Journal article citations look different from book citations.

The screenshot shows the EBSCO Research Databases interface. The search results for the article 'Exposure to Male Models in Advertisements Leads to a Decrease in Men's Body Satisfaction' are displayed. The citation information is as follows:

- Title:** Exposure to Male Models in Advertisements Leads to a Decrease in Men's Body Satisfaction.
- Authors:** Baird, Amy L.¹; Grieve, Frederick G.¹ nck.grieve@nku.edu
- Source:** North American Journal of Psychology, 2006, Vol. 8 Issue 1, p115-121, 7p
- Document Type:** Article
- Subject Terms:** *ADVERTISING -- Psychological aspects; *BODY image

home

← | →

Journal citations include an

- article title
- author
- journal title
- date
**2006, Mar/Apr2006,
Winter 1998, 8/1/2003**
- volume and issue number
Vol. 8 Issue 1, or 8(1)

Note that the citation does not include the publisher name or location.

Przykłady

The screenshot shows the UTS Library website interface. At the top, there is a navigation bar with links for 'Site index', 'Site map', 'Staff Directory', 'Newsroom', 'Events', and 'Contacts'. A search bar is also present. The main header features the 'UTS LIBRARY' logo and a navigation menu with tabs for 'STUDENTS', 'STAFF', 'COMMUNITY', and 'ABOUT UTS LIBRARY'. Below this, there are sections for 'Discover your Library', 'Borrowing & membership', and 'Facilities'. A 'MyLibrary' section on the right allows users to log in with their name and barcode. The main content area is titled 'Finding Information' and includes a 'TUTORIALS' section with links to 'Catalogue' and 'Databases'. A sidebar on the left provides a 'Discover Your Library' menu with various options like 'Orientation program', 'Getting Started', and 'Borrowing Books'. The page also features a 'Quick Links' section with links to 'Ask a Librarian', 'Catalogue', 'Databases', 'FAQs', 'Forms', 'Opening hours', 'Room bookings', 'Staff directory', and 'Study guides'. A 'Related Links' section at the bottom right lists 'Finding information', 'My subject resources', and 'Study guides'.

UNIVERSITY OF TECHNOLOGY SYDNEY

Site index | Site map | Staff Directory | Newsroom | Events | Contacts

SEARCH Library Website Go

UTS LIBRARY

STUDENTS STAFF COMMUNITY ABOUT UTS LIBRARY

Discover your Library
Finding information
My subject resources

Borrowing & membership
Facilities
Need help? Ask a librarian

MyLibrary (Renew/Check Loans)
Name:
Family name, given name
Barcode:
14 digit barcode on your library card
Login

Discover Your Library

Orientation program

- Getting Started
- Finding Information
- Borrowing Books
- Starting your assignment
- Help
- International students
- Postgraduate students
- Regional & remote students
- Online tutorials
- Tours & workshops
- Referencing and writing
- Specialised services for
- Chinese webpages
- Specialised software

Home » Students » Discover your Library » Orientation program » Finding Information

Finding Information

TUTORIALS

Catalogue

[How do I find what's in my reading list - journals](#) (Flash, 2:24)

[How do I find what's in my reading list \(ppt\) - powerpoint viewer](#) if required

[Finding Books](#) (Flash, 2:57)

[Finding books](#) (MP3 - 999 KB)

[Finding journal articles using the catalogue](#) (MP3 - 1.02 MB)

Databases

[Database searching](#) (MP3 - 1.45 MB)

[Database searching tips](#) (MP3 - 1.08 MB)

Books and journals are the main resources university students use to find information for their course.

A journal is an academic magazine. Journals contain articles written by and for, university staff and students. Journals are sometimes called serials or periodicals.

What is the catalogue?

You can find a list of all the books and journals held by UTS Library in the **Catalogue**.

It's the place to start when you have a reading list. You can search by the **title** of the book or

Quick Links

- Ask a Librarian
- Catalogue
- Databases
- FAQs
- Forms
- Opening hours
- Room bookings
- Staff directory
- Study guides

Related Links

- Finding information
- My subject resources
- Study guides

UTS Library, Australia - <http://www.lib.uts.edu.au/students/discover-your-library/>

Przykłady

The screenshot shows the Intute Virtual Training Suite website. At the top, there is a navigation bar with links for 'Intute Home', 'Contacts', 'Help Desk', and 'Site Map'. Below this is a search bar labeled 'Quick links' with a 'Go' button. The main content area features a breadcrumb trail 'Intute > Virtual Training Suite' and a sidebar with several menu items: 'Virtual Training Suite', 'Additional Tutorials', and 'News'. The main content area contains a description of the suite and a list of tutorial categories: Science, Engineering and Technology; Arts and Humanities; Social Sciences; and Health and Life Sciences. Each category has a list of specific tutorial topics.

intute: virtual training suite

Intute Home Contacts Help Desk Site Map

Quick links Go

Intute > Virtual Training Suite

Virtual Training Suite

- About
- Support Materials
- VTS @ Events
- User Feedback

Additional Tutorials

- Internet Detective
- Job Searching

News

- Intute Blog

The **Intute: Virtual Training Suite** provides free Internet tutorials to help you learn how to get the best from the Web for your education and research.

Our tutorials are written and updated by a [national team of subject specialists](#) based in universities and colleges across the UK.

Pick the tutorial that interests you:

Science, Engineering and Technology	Arts and Humanities	Social Sciences	Health and Life Sciences
Aeronautical Engineering	Archaeologist	Anthropologist	Agriculture, Food and Forestry
Chemist	Architecture	Business Manager (HE)	Allied Health
Civil Engineer	Art and Design	Business Studies^(FE)	Biosciences
Construction	Arts and Crafts	Development	Dentistry
Earth Scientist	Digital Photography	Economist	Gardening
Electrical Engineer	English	Education	Health and Social Care
Engineering (General and Automotive)	ESOL	European Studies	Health and Well-being
Geographer	Fashion and Beauty	Government and Politics	Medicine
Health and Safety	Historians	Hospitality and Catering	Natural History
ICT	History and Philosophy of Science	International Relations	Nursing, Midwifery and Health Visiting
Materials Engineer	Learning Languages	Lawyers	Pharmacist
Mathematician	Media and Communication	Leisure, Sport and Recreation	Yet
Mechanical Engineer	Modern Languages	Psychologist	
Petroleum and Offshore Engineering	Music	Social Policy	
Physicist	Performing Arts	Social Research Methods	
Science	Philosopher		
	Religious Studies		

Intute: Virtual Training Suite <http://www.vts.intute.ac.uk/>

Przykłady

<http://www.lib.washington.edu/uwill/research101/>

The Basics | Info Cycles | Topics | Searching | Finding | Evaluating

RESEARCH! 101

Research 101 is an interactive online tutorial for students wanting an introduction to research skills. The tutorial covers the basics, including how to select a topic and develop research questions, as well as how to select, search for, find, and evaluate information sources.

Research 101 is intended to help improve *how* you research, so you can tackle information problems anywhere. Research 101 is NOT a UW-specific help page with links for finding information; and it is NOT intended to replace meetings with your instructor or librarians.

PRIMO 2006
ALA ACRL IS

[next pg.>>](#)

There are 6 units in this tutorial (see purple buttons), each with its own set of objectives, information, and exercises. We recommend that you start with "The Basics."

Several units have worksheets that can be filled out as you proceed through the tutorial. You may e-mail these to addresses of your choice for future reference or as part of an assignment. You may also print a copy and bring it with you to the library for help with your project.

At the conclusion of the tutorial you will find a form for providing [feedback](#) on Research 101. Please take a minute to let us know about your experience.

[for uw instructors](#) | [for non-uw librarians and teachers](#) | [acknowledgements](#)

[download Research 101](#)

This work is licensed under a [Creative Commons License](#)

Research 101 <http://www.lib.washington.edu/uwill/research101/>

Przykłady

Wiedza jest potęgą

Jesteś w: **Start**

- Teoria informacji
- PBL
- Medline
- Embase
- Scopus
- IPA
- LinkSource
- Bibliogr. Publ. Prac. GUMed
- Bazy pełnotekstowe
- e-zbiory
- Bazy dysertacji GUMed
- Dostęp do baz
- RSS/Alert
- Źródła internetowe
- Prawo autorskie
- Wypożyczalnia Międzybiblioteczna
- Opis bibliograficzny
- Bibliografia załącznikowa
- RefWorks
- Bibliometria
- JCR
- Literatura pomocnicza

Naukowa informacja medyczna

Materiały pomocnicze do doskonalenia kompetencji informacyjnych w zakresie korzystania ze źródeł
NAUKOWEJ INFORMACJI MEDYCZNEJ
opracowane przez
Bibliotekę Główną Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego

Autorzy:
mgr Małgorzata Gorczewska
mgr Kamila Mamorska
mgr Małgorzata Omilian-Mucharska
mgr Małgorzata Pawlak
dr Bartłomiej Siek
mgr Aneta Świtaj

Redakcja:
mgr inż. Anna Grygorowicz
mgr Elżbieta Kraszewska

Przykłady

http://www.bg.am.lublin.pl/szkolenie/

Przywróć

Biblioteka Główna Uniwersytetu Medycznego w Lublinie

start plan www test

Spis treści

1. O szkoleniu
2. O Bibliotece
  - Informacje ogólne
  - Struktura i lokalizacja
  - Zbiory
3. Usługi biblioteczne
  - Biblioteka Główna
    - Udostępnianie
    - Informacja naukowa
    - Wypożyczalnia Międzybiblioteczna
    - Reprografia
  - Filia Studencka – Wypożyczanie i udostępnianie
4. Informacja o zbiorach
  - Katalog OPAC WWW
  - Katalogi kartkowe
  - Wyższość katalogu OPAC nad katalogami kartkowymi
5. Przeszukiwanie zasobów Biblioteki UM
  - Jak znaleźć książkę?
  - Jak zamówić książkę?
  - Jak znaleźć czasopismo?
  - Jak zamówić czasopismo drukowane?
  - Jak znaleźć czasopismo online?
6. Przeszukiwanie zasobów innych bibliotek
7. Naukowa informacja medyczna
8. Bazy danych
  - Ovid LinkSolver
  - Wyszukiwanie w bibliograficznych bazach danych
    - PBL
    - Medline
    - Scopus
  - Bibliografia Publikacji Pracowników UM
  - Wyszukiwanie w bazach pełnotekstowych
9. Ocena wiarygodności źródeł internetowych
  - Kryteria
  - Wyszukiwarki naukowe
  - Ukryty Internet
10. Bibliografia załącznikowa
  - Normy
  - Opis bibliograficzny
11. Test końcowy

◀ 3/80 ▶

Nawigacja < Spis treści > O bibliotece

Przykłady

The screenshot displays the Moodle LMS interface for BUWr. The browser address bar shows <http://bucd2.bu.uni.wroc.pl/moodle/>. The page header includes the BUWr logo, the text "Platforma e-learningu", and a login status "Nie jesteś zalogowany(a) (Zaloguj się)". A language dropdown menu is set to "Polski (pl)".

The main content area is titled "Dostępne Kursy" and lists several courses:

- Zbiory specjalne Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu**
Kurs przeznaczony dla użytkowników zainteresowanych korzystaniem ze zbiorów specjalnych gromadzonych w Bibliotece Uniwersyteckiej "na Piasku".
Prowadzący: Łukasz Dubkowicz
Prowadzący: Anna Durska
Prowadzący: informacja naukowa
- Szkolenie biblioteczne**
Kurs przeznaczony dla początkujących użytkowników Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu.
Prowadzący: Anna Durska
Prowadzący: Marcin Jaworski
Prowadzący: informacja naukowa
- Korzystanie z czasopism elektronicznych**
Kurs przeznaczony dla użytkowników zamierzających zdobyć umiejętności samodzielnego korzystania z bazy danych i zasobów elektronicznych czasopism, w celu pozyskania informacji (w tym pełnych tekstów artykułów naukowych) niezbędnych do pracy i nauki na Uczelni.
Prowadzący: Anna Durska
Prowadzący: Marcin Jaworski
Prowadzący: informacja naukowa
- Konfiguracja Proxy**
Kurs przeznaczony dla użytkowników (pracowników i doktorantów UWr), którzy chcą pozyskać umiejętności samodzielnego konfigurowania własnych komputerów domowych, w celu uzyskania ich dostępu do określonych zasobów bibliotecznych, nie dostępnych poza siecią uczelnianą UWr.
Prowadzący: Anna Durska
Prowadzący: Rafał Raczyński
Prowadzący: informacja naukowa
- Wyszukiwanie i lokalizacja materiałów do pracy naukowej**
Kurs zawiera wskazówki dotyczące metod wyszukiwania potrzebnych materiałów w zasobach polskich i zagranicznych bibliotek. Przedstawiono dodatkowe informacje dotyczące korzystania z katalogów tradycyjnych i komputerowych dostępnych w BUWr. Wskazano możliwości wyszukiwania w polskich i zagranicznych katalogach centralnych.
Prowadzący: Anna Durska
Prowadzący: informacja naukowa
- Wirtualne zasoby**
Zaprezentowano i omówiono wirtualne zasoby dokumentów piśmienniczych, graficznych i audiowizualnych. Po przez różnego rodzaju Biblioteki Cyfrowe i inne repozytoria użytkownicy mają możliwość darmowego nielimitowanego dostępu do zasobów w trybie online.
Prowadzący: Anna Durska
Prowadzący: informacja naukowa

On the right side, there is a "Zespół Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu" message, a "Kalendarz" for May 2008, and a "Co się ostatnio działo?" section showing activity from May 29, 2008.

Inne metody edukacji użytkowników bibliotek

- tworzenie przewodników, drukowanych i elektronicznych
- bezpośrednia obsługa informacyjna, w tym elektroniczna
- biblioteczne witryny internetowe - materiały ułatwiające sprawne korzystanie ze źródeł bibliotecznych i sieciowych, ich właściwą ocenę i wykorzystanie
  - w widocznych miejscach witryny!
  - pozbawione żargonu bibliotekarskiego!
- obecność w serwisach społecznościowych (Facebook, Twitter, Wiki, YouTube itp.)

Przydatne serwisy

- Baza PRIMO (ACRL) <http://www.ala.org/apps/primo/public/search.cfm>
- InfoLit Global <http://infolitglobal.net/directory/en/home>
- blogi tematyczne, np.:
  - Alfabetyzacja Informacyjna (Ewa Rozkosz) <http://alfabetyzacjainformacyjna.blogspot.com/>
  - Information Literacy Weblog (Sheila Webber) <http://information-literacy.blogspot.com/>
- kanał *Project Information Literacy* w YouTube <http://www.youtube.com/user/ProjInfoLit>
- odnośniki autorki z Connotea, oznaczone tagiem „information literacy” <http://www.connotea.org/user/lidia/tag/information%20literacy>